

Sayı : 64272063- 610 - 2003
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-45109)

11 Temmuz 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 17.06.2014 tarih ve 43452547-120.00-182899 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/45109 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/45109)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Soma Holding'in işletti maden ocağında 13 Mayıs 2014'te yaşanan facia sonucunda resmi açıklamalara göre 301 işçi yaşamını yitirdi. Çok sayıda işçi kullandıkları maskelerin yetersiz, küflü, paslı olduğunu, içinden kuru toz geldiğini, yarım saat değil 10 dakika hava soluduklarını açıkladı.

ABD Maden Güvenliği Komitesi Başkanı Randall Harris de Somali madencilerin kullandığı bu gaz maskelerinin, ABD'deki kömür madenlerinde kesinlikle kullanılmadığını, bununla sadece ortamdaki kirli dumanı filtreleyebileceğini, bunların belli bir oksijen seviyesinin altında işi yaramayacağını açıkladı.

ABD Maden Güvenliği ve Sağlık İdaresi'nin (MSHA) hazırladığı yönetmeliğe göre, ABD'deki kömür madenlerinde oksijen borularının ocağın her yerine çekilerek, galerilere 15 metre uzaklıkta zorunlu olarak bulunan bu noktalara, maskesinde havası biten madencilerin buralara giderek soluklanması sağlanmaktadır.

Southern West Virginia Üniversitesi Maden Eğitimi Akademisi ve Enerji Teknolojileri Başkanı Cari Baisden de bu maskeler için "Yüzünüze dumanı süzmesi için koyduğunuz küçük bezlere benziyor" açıklamasını yaptı. Bu kapsamda;

- Maden şirketlerinin ocaklar için aldıkları maskelerin miktar ve özelliklerini siz mi düzenliyorsunuz? Soma Holding hangi ocakta kaç adet, hangi özelliklere sahip maske satın almıştır, bunların menşei neresidir? Bunların faturaları bakanlık olarak size ibraz ediliyor mu? Soma ocağından çıkan maskeler bakanlık standartlarınızı karşılıyor mu, bunlar için TSE onayı alınıyor mu?

- Maden ocaklarında kullanılan maskeleri doğrudan ilgili madencilik firmaları mı ithal etmiştir? Bu maskelerin ithalinde bakanlığınız herhangi bir denetimi, dahli var mıdır, varsa hangi aşamada hangi işlemi gerçekleştiriyorsunuz?

- Soma faciası sırasında işçilerin kullanmış olduğu ve üzerinde "AZL-60A" yazan maskelerin 1993 yılında üretildiği ve kullanım süresinin 1998'de bittiği bilgisi doğru mudur?

- twitter.com/kenansenerr/status/469031347013443584/photo/1 adresinde açıkça görüldüğü biçimde tahta burun tıkacı olan ve üzeri paslı maskelerin işçilere dağıtılmış olması mevzuata uygun mudur? Bunun sorumlusu kimdir? Madenlerde bu tür malzemeler hiçbir şekilde bakanlık birimlerinizce denetlenmiyor mu?

- ABD'de olduğu şekilde maden ocaklarında, galerilere çok yakın noktalara kadar neden oksijen boruları çekilmemektedir?

- 100 milyon ton kömür çıkarma karşılığında Türkiye'de 802. Çin'de 150. ABD'de 4 madencinin yaşamını yitirmesinin gerekçesi nedir? Türkiye'de bu alandaki ölümlerin yüksekliği Bakanlık görev ve sorumluluğunuzla ilişkisi nedir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Maden sahalarında ilgili mevzuatlar doğrultusunda Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetimler yapılmaktadır. İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin denetimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yürütülmekte, MİGEM tarafından yapılan denetimler Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında, proje uygunluğunun denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yayımlanan, Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin EK 3 10.12 maddesinde "Grizulu ve yangına elverişli kömür damarlarının bulunduğu ocaklarda, tüm çalışanlar, çalışma süresince, yanlarında karbonmonoksit maskesi veya ferdi oksijen kurtarıcılarını taşır ve gerektiğinde kullanır" hükmü yer almaktadır. Karbonmonoksit maskesi ve oksijen ferdi maskelerinin EN 13794 Avrupa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/45109)**

Standartlarında ve TS EN 404 standartlarına sahip olması mevzuat gereği zorunludur. Maskelerin üretimi ve ithali ile ilgili denetim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından “Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmenliği” çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu yeraltı kömür üretim ocağında meydana gelen iş kazasını müteakip Savcılık Makamı tarafından oluşturulan bilirkişiler tarafından inceleme başlatılmıştır. İş kazasının meydana geliş sebebi araştırmanın sonuçlanmasıyla kesinlik kazanacaktır.

İş sağlığı ve güvenliği sürekli gelişen bir alandır. Maden ocakları, sürekli değişen, birçok açıdan tehlike oluşturabilecek parametreleri barındıran bir çalışma ortamıdır ve en tehlikeli iş kolu sınıfında yer almaktadır. Konu ile ilgili olarak dünyada uygulamaya konulan mevzuatlar takip edilmekte ve incelenmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 1995 yılında kabul edilen ve 05.06.1998 tarihinde yürürlüğe giren 176 sayılı Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesini onaylamak üzere, 23.05.2014 tarihinde ilgili kurum, kuruluş ve konfederasyonların görüşü alınmak üzere gerekli süreç Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından başlatılmıştır.

Soru 7:

Soma Kömür İşletmeleri Anonim Şirketi'ne, yapacağı 120 milyon dolarlık yatırım karşılığında 2013 yılı Nisan ayı içerisinde 35,6 milyon TL'lik destek, teşvik sağlandığı bilgisi doğru mudur?

Cevap 7:

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu hizmet alımı yöntemiyle kömür üretimi yaptırmaktadır. Sözleşme kapsamında 2.600 kcal/kg baz kalorideki kömür için firmaya ton başına 50,92 TL (güncel birim fiyat) ödeme yapılmaktadır.